

Notat

Til: Fylkesutvalet, 27.januar 2016

Frå: Fylkesrådmannen

Opplæring for folkevalde 2015-2019

1) Historikk

Dette notatet er ei oppfølging av to tidlegare notat til fylkesutvalet:

- Notat datert 21.september 2015, handsama av FU 30.september 2015.
- Notat datert 26.oktober 2015, handsama av FU 4.november 2015.

Dette notatet viser opplæring som er gjennomført og skisserer eit opplegg for gjennomføring av attståande opplæring.

Fylkesrådmannen ønskjer fylkesutvalet si godkjenning av følgjande:

- *Tidspunkt og opplegg for gjennomføring av attståande opplæring (jf. punkt 3 nedanfor).*
- *Tidspunkt for og gjennomføring av temadag (jf. punkt 4 nedanfor) om:*
 - *Klima og miljø*
 - *Samferdsletema (tunnel, naudnett mv)*

2) Gjennomført opplæring for folkevalde

Basert på skissa frå notatet datert 26.oktober 2015, vart følgjande opplæring gjennomført 24.november 2015:

- Politisk og administrativ organisering
- Godtgjersle og føring av reiserekning
 - Godtgjersle og refusjon for tapt arbeidsforteneste
 - Pensjon og forsikring
 - Frikjøp
 - Reisrekning og refusjon av utgifter
 - Diverse avgrensingar
- Juridiske emne og praktiske forvaltningsspørsmål
 - Møteplikt og melding av forfall
 - Ugildskap
 - Dokument- og møteoffentlegheit
 - Teieplikt

Grunna ekstraordinært fylkesting 23.november 2015, måtte resten av opplæringa utsettast.

3) Framlegg til gjennomføring av attståande opplæring.

Basert på skissa frå notatet 26.oktober 2015, gjenstår følgjande opplæring, som fylkesrådmannen tilrår at blir gjennomført i tilknytning til politikardagane 11.april og 12.mai:

Tema	Tidsbruk (ramme)	Dato for gjennomføring
Regionreforma	45 minutt	11.april 2016
Folkevald: Roller og ansvar <ul style="list-style-type: none"> • Representere innbyggjarane • Styringsrolle/ansvar • Leiarrolle/ansvar • Arbeidsgjeverrolle/ansvar • Eigarskap <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktivt eigarskap ▪ Roller og rolleblanding ▪ Våre rutinar knytt til oppfølging av eigarskap 	90 minutt	
Juridiske rammer <ul style="list-style-type: none"> • Norsk lovgjeving <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kommunelova ▪ Forvaltningslova ▪ Offentleglova 	45 minutt	
Økonomi og budsjett	60 minutt	12.mai 2016
Regional planlegging <ul style="list-style-type: none"> • Føringer for og innhald i planlegginga • Arbeidsformer 	45 minutt	
Tilbudsstruktur i vidaregåande opplæring	60 minutt	

Temaet *Folkevald: Roller og ansvar* ønskjer fylkesrådmannen å gjennomføre med bistand frå KS.

Underpunktet *eigarskap* vil fylkesrådmannen gjennomføre i samsvar med det som er gitt i eigarmeldinga for 2015, punkt 3.3, generell del (FT-sak 0036/15), der det står:

3.3 Opplæring av folkevalde som skal utøve eigarskap

Det er vedteke ein plan for opplæring av folkevalde om eigarrolla for å styrke den fylkeskommunale eigarskapen.

Plan

Innan 6 månader etter fylkestingsvalet, skal dei folkevalde få opplæring i eigarrolla og rutinar for fylkeskommunal eigaroppfølging, samt status for selskapa. Etter 2 år skal det haldast eit oppfriskingsseminar.

Innhald

Det er viktig at dei folkevalde har kompetanse knytt til regelverket for eigarstyring og kva styringsmoglegheiter dei har for dei selskap fylkeskommunen har eigardelar i. Dei folkevalde må få innsikt i ulike roller som folkevald, styremedlem og representant i eigarorganet til selskapet. Det er behov for at dei folkevalde er bevisst dei ulike rollene, styringslinene og ansvarsfordelinga mellom dei ulike organa for å kunne utøve best mogleg aktivt eigarskap. Opplæringa vil klargjere korleis eigarkommunikasjon til eigarorganet i selskapet skal skje. Tidspunktet for opplæring vert bestemt av fylkesutvalet. "

Kort om opplæring av styremedlemmar

Fylkestinget er av den oppfatning at det enkelte selskap har ansvar for opplæring av sine styremedlem når det gjeld rettslege råmer som har betydning for selskapet, samt kunnskap om selskapet sitt føremål, verksemd, vedtekter, organisasjon og historie. Fylkeskommunen som eigar gjev styrerepresentantane naudsynt selskapsinformasjon i [Del II - VERKSEMDSOVERSIKT](#), her mellom anna selskapet sitt føremål og eigar sitt føremål med eigarskapen. I enkelte tilfelle der fylkeskommunen direkte peiker ut representantar til styret kan det etter ei nærare vurdering vere hensiktsmessig at eigar gjennomfører eigen innføring/opplæring av styrerepresentanten.

4) Andre tema for politikardagar i løpet av 2016

Fylkesutvalet signaliserte i møte 25.november 2015 nokre *problemstillingar innanfor samferdsle* (tunnelforskrifta, skredsikringsbehov, naudnett mv) som aktuelle for ein politikardag i løpet av 2016.

8.desember 2015 fatta fylkestinget slikt vedtak i sak 58/15 *Rullering av handlingsprogram for klima og miljø 2016-2017*:

1. Fylkestinget vedtek Handlingsprogram for klima og miljø 2016 – 2017 med slike tillegg:
 - A. Fylkeskommunen skal stille klimakrav til bedrifter vi eig i, handlar med eller investerer i. Bedrifter vi eig i skal rapportere på klima- og miljøverknader i eigemeldinga. Fylkesutvalet får i oppgåve å avgjere korleis dette skal konkretiserast.
 - B. Fylkestinget skal ha ein temadag om klimapolitikk.
2. Rapportering på tiltaka og rullering av handlingsprogrammet vert gjort i 2017.
3. Tiltak frå handlingsprogrammet skal innarbeidast i andre regionale planar.
4. Tiltak frå handlingsprogrammet som krev ekstra løyvingar må ev. vurderast i budsjettprosessane.
5. Fylkesrådmannen får mandat til å organisere oppfølging av vedteke handlingsprogram.
6. Fylkestinget syner til innskjerpa krav til miljøvekting i offentlege anbod på minimum 30 pst. og at Stortinget varslar mål om lav-og nullutsleppsteknologi på alle nye ferjer, drosjer og rutebåtar. Fylkestinget ber om ei eiga rullering om desse punkta i handlingsdelen i klima- og miljøplanen i 2017.

Tilføyning til punktet: Legge til rette for aktørar som ynskjer å byggje nullutsleppshus og lafta hus

Fylkesrådmannen ber fylkesutvalet om å klargjere:

- ønska innhald for desse to tema (samferdsle og klima/miljø)
- om det er ønskjeleg med ein temadag i forkant av eit fylkesting der begge tema er på programmet (slik at eit samla fylkesting kan delta).
- tidspunkt for temadagen.

Med utgangspunkt i ei slik klargjering vil fylkesrådmannen arbeide vidare med eit utkast til program for temadagen og kome attende til fylkesutvalet for endeleg avgjerd.